

Verslag over de doorlichting van Vrije Basisschool voor Buitengewoon Onderwijs - De Waterlelie te Wevelgem

Hoofdstructuur bubao

	Instellingsnummer	26658
	Instelling	Vrije Basisschool voor Buitengewoon Onderwijs - De Waterlelie Els ROELSTRAETE
directeur		
adres		Sint-Maartensplein 19 - 8560 MOORSELE
telefoon		056-41.77.23
fax		
e-mail		bo.dewaterlelie@moorsele.be
website/URL		www.dewaterlelieschool.be
	Bestuur van de instelling	967315 - Scholengemeenschap Sint- Vincentius te MENEN
adres		Kerkomtrek 13 - 8930 MENEN
	Scholengemeenschap	120519 - Sint-Vincentius te LAUWE
adres		Wevelgemstraat 2_A - 8930 LAUWE
	CLB	114959 - Vrij CLB Leieland te MENEN
adres		Oude Leielaan 83_A - 8930 MENEN
	Dagen van het doorlichtingsbezoek	31/01/2012, 01/02/2012, 02/02/2012, 03/02/2012
	Einddatum van het doorlichtingsbezoek	03/02/2012
	Datum bespreking verslag met de instelling	05/03/2012
	Samenstelling inspectieteam	
	Inspecteur-verslaggever	Jan Mestdagh
	Teamleden	Annemarie Desmyttere Jan Loosveld

Deskundige(n) behorend tot de administratie nihil

Externe deskundige(n) nihil

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	4
1. SAMENVATTING	6
2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING	7
2.1 Leergebieden in de focus	7
2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus.....	7
3. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGSVOORWAARDEN?	8
3.1 Nederlands - communicatie en taal	8
3.2 wereldoriëntatie	9
4. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?.....	11
4.1 Professionalisering	11
4.2 Curriculum	12
4.3 Evaluatie	13
5. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	13
6. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL.....	15
6.1 Wat doet de school goed?	15
6.2 Wat kan de school verbeteren?	15
6.3 Wat moet de school verbeteren?	16
7. ADVIES.....	16
8. REGELING VOOR HET VERVOLG	16

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de doorlichting van uw instelling¹ door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 geeft haar de opdracht hiertoe.

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de instelling de erkenningsvoorwaarden respecteert, of ze op systematische wijze haar eigen kwaliteit bewaakt en of ze zelfstandig de tekorten kan remediëren.

Het advies in dit verslag heeft betrekking op alle erkenningsvoorwaarden uitgezonderd de voorwaarden betreffende hygiëne, veiligheid en woonbaarheid.

Vanaf het schooljaar 2011-2012 vindt de controle op de erkenningsvoorwaarden betreffende woonbaarheid, veiligheid en hygiëne gelijktijdig met de doorlichting plaats. Deze controle op woonbaarheid, veiligheid en hygiëne resulteert in een afzonderlijk verslag. Alle verslagen worden gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de instelling karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de instelling
- proces: initiatieven die een instelling neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de instelling met haar leerlingen of cursisten bereikt.

Meer info over het CIPO-referentiekader vindt u op www.onderwijsinspectie.be.

De doorlichting bestaat uit drie fases: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en de verslaggeving.

Tijdens het vooronderzoek selecteert de onderwijsinspectie de onderwijsdoelstellingen en de procesindicatoren of -variabelen die het inspectieteam onderzoekt tijdens het doorlichtingsbezoek.

Tijdens het doorlichtingsbezoek verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

Het resultaat van de doorlichting is het doorlichtingsverslag.

Het doorlichtingsverslag vangt aan met een voor het brede publiek toegankelijke samenvatting. Het vervolgt met een beschrijving van de doorlichtingsfocus.

Tijdens een doorlichting zoeken de onderwijsinspecteurs een antwoord op drie onderzoeksvragen:

- In welke mate voldoet de instelling aan de onderwijsdoelstellingen? (het erkenningsonderzoek)
- In welke mate onderzoekt en bewaakt de instelling op een systematische manier de kwaliteit van de processen zodat deze bijdragen tot het bereiken/nastreven van de onderwijsdoelstellingen? (het kwaliteitsonderzoek)
- Is er in de instelling een algemeen beleid dat het mogelijk maakt om zelfstandig tekorten weg te werken? (het onderzoek 'algemeen beleid')

¹ Instelling: onderwijsinstelling of CLB (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 11°). Onderwijsinstelling: een pedagogisch geheel waar onderwijs georganiseerd wordt en waaraan een uniek instellingsnummer toegekend is (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 13°).

In drie hoofdstukken geeft de onderwijsinspectie een antwoord op deze vragen.

Om de kwaliteit van de processen in kaart te brengen gebruikt de onderwijsinspectie een kwaliteitswijzer. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de instelling bij haar activiteiten aandacht heeft voor

- doelgerichtheid: welke doelen stelt de instelling voorop?
- ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de instelling om efficiënt en doelgericht te werken?
- doeltreffendheid: worden de doelen bereikt en gaat de instelling dit na?
- ontwikkeling: heeft de instelling aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

Meer informatie over de kwaliteitswijzer vindt u eveneens op www.onderwijsinspectie.be.

Wat de instelling goed doet, wat de instelling kan verbeteren en wat de instelling moet verbeteren komt aan bod bij 'Sterktes en zwaktes van de instelling'.

Het doorlichtingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de instelling. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de instelling of van structuuronderdelen
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen als de instelling binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de instelling de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve verslag informeert de directeur van de instelling leerlingen, ouders en/of cursisten over de mogelijkheid tot inzage. De directeur van het centrum voor leerlingenbegeleiding informeert de centrumraad.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de instelling het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de instelling of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De instelling mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1. SAMENVATTING

De Vrije Basisschool voor Buitengewoon Onderwijs De Waterlelie te Moorsele organiseert buitengewoon kleuteronderwijs type 2 en buitengewoon lager onderwijs type 1 en 2. De school telt 14 pedagogische eenheden waarvan 1 kleutergroep en 1 leefklas. De school levert de nodige inspanningen om de orde en de netheid te bewaren, ondanks de verouderde en te kleine infrastructuur. Er bevinden zich eveneens op de vestigingsplaats enkele klassen van de plaatselijke basisschool BAMO.

Tijdens deze doorlichting lag de focus voor het erkenningsonderzoek op de leergebieden Nederlands / taal en communicatie en wereldoriëntatie. Uit het onderzoek voor deze leergebieden blijkt dat de verschillende fasen van het cyclisch proces van handelingsplanning op een professionele manier worden uitgevoerd.

Voor Nederlands / taal en communicatie selecteert de klassenraad herkenbare en haalbare doelen op maat van de leerling op basis van een brede beeldvorming. Het team koppelde de ontwikkelingsdoelen aan gradueel opgebouwde leerlijnen. Voor verschillende leergebieden zijn deze leerlijnen nog volop in ontwikkeling.

Bij de **voorbereiding** van de activiteiten is er systematisch aandacht voor de horizontale samenhang met de andere leergebieden. Het team stelt zich flexibel op in het organiseren van het onderwijs. Diverse groeiperings- en werkvormen worden toegepast om onderwijs op maat van de leerling te bieden. De ondersteuning van paramedici en ambulante leerkrachten is sterk geïntegreerd. De groepswerkplannen zijn zo opgesteld dat er ruimte is voor individualisering. Tijdens de **uitvoering** van de activiteiten is er veel aandacht voor gesproken en geschreven taal met een link naar wereldoriëntatie waarbij de functionele bruikbaarheid gestimuleerd wordt. De brede **evaluatie** leidt tot een nieuwe cyclus van handelingsplanning.

Voor wereldoriëntatie analyseert het team van onderwijstype 1 de beginsituatie en de opvoedings- en onderwijsbehoefte van de leerling of groep in het kader van wereldoriëntatie minimaal. Dit belemmert een doelenselectie op maat en een zinvolle evaluatie. Het cyclisch proces van handelingsplanning is hierdoor niet helemaal rond. De zorgvraag bij de beginsituatiebepaling beperkt zich tot het opsommen van thema's en projecten. Het onderwijs type 2 besteedt wel veel aandacht aan het ontwikkelen en stimuleren van de zelfredzaamheid. De school be vraagt de ouders en de terugkoppeling gebeurt op een planmatige en doordachte wijze. De vele wisselende begeleiders in de leefklas zijn niet bevorderlijk voor het welbevinden van de leerlingen.

Om de haalbare **geselecteerde doelen** te bereiken, ontwikkelen de teams momenteel graduele typespecifieke leerlijnen met als uitgangspunt een duidelijke en samen gedragen visie op wereldoriëntatie. De school laat zich hierbij deskundig ondersteunen door de pedagogische begeleidingsdienst. Toch zijn er nog groeikansen door de werkelijkheidswaarde van de thema's te verhogen en door het ontwikkelen van groeilijnen voor ruimte.

Het **kwaliteitsonderzoek** toont aan dat de **deskundigheidsbevordering** nog groeimarge heeft. Het nascholingsplan beperkt zich tot een opsomming van de gevolgde nascholingen. Het verband tussen de nascholingen en de schoolprioriteiten vanuit de sterkte-zwakte analyse is niet duidelijk voor het team.

De afstemming van de uurroosters bij het **organiseren van onderwijs** gebeurt hoofdzakelijk in functie van de kinderen. De aanpassing gebeurt tijdens de multidisciplinair samengestelde klassenraden. Deze sturen het proces van handelingsplanning op een kwaliteitsvolle manier aan. Het gebruiksvriendelijke digitale leerlingvolgsysteem werkt hierbij ondersteunend.

De school beschikt over een sterke ontwikkelingsdynamiek en bezit veel interne expertise. Dit bewijst de vele kwaliteitssystemen op niveau van de pedagogische eenheid.

Vanuit **een beleidsplan met doelen op middellange en lange termijn** kan deze kwaliteit nog verder verankerd worden in de schoolwerking. Het engagement en de professionele ingesteldheid van zowel de directie als het kernteam maakt de verdere uitbouw van het kwaliteitsbeleid zeker mogelijk.

De inspectie heeft vertrouwen in dit team en sluit deze doorlichting dan ook af met **een gunstig advies**.

2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting heeft de inspectie leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen geselecteerd voor onderzoek tijdens de doorlichtingsbezoeken.

De resultaten van de controle op de erkenningsvoorwaarden betreffende bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne, vindt u terug in een afzonderlijk verslag

2.1 Leergebieden in de focus

Nederlands -
communicatie en taal -
communicatie en taal: Nederlands en Vlaamse gebarentaal

wereldoriëntatie -
wereldoriëntatie: dovencultuur

2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus

Personeel

Professionalisering

Deskundigheidsbevordering

Logistiek

Welzijn

Veiligheid

Gezondheid en hygiëne

Milieu

Onderwijs

Curriculum

Onderwijsorganisatie

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

3. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGS-VOORWAARDEN?

Het onderzoek naar het voldoen aan de erkenningsvoorwaarden levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op:

3.1 Nederlands - communicatie en taal

Voldoet

Motivering

- De school levert voldoende inspanningen om via het cyclisch proces van handelingsplanning ontwikkelingsdoelen voor Nederlands / taal en communicatie te selecteren op maat van elke leerling. De school stimuleert de communicatieve vaardigheden die de integratie in de maatschappij bevorderen. De focus ligt op de maatschappelijke redzaamheid en de functionele bruikbaarheid.
- Het team verzamelt relevante informatie die noodzakelijk is voor het bepalen van de beginsituatie. De informatie van de ouders, externe en interne deskundigen en de synthese van de eindklassenraad van het voorgaande schooljaar worden in rekening gebracht.
- De klassenraad benut deze informatie door het schetsen van een breed beeld met aandacht voor alle ontwikkelingscomponenten binnen de domeinen van Nederlands / taal en communicatie en komt zo tot een duidelijke zorgvraag voor elk kind.
- Het team maakt in overleg een herkenbare en haalbare doelenselectie uit zowel de decretaal vastgelegde ontwikkelingsdoelen als uit schooleigen werkdoelen. Voor Nederlands / taal en communicatie stelt de school hoge verwachtingen.
- Om tegemoet te komen aan de zorgvraag van de kinderen in de leefklas, werkt men met les-/activiteitenfiches die een brede selectie van ontwikkelingsdoelen uit de verschillende leergebieden bevatten. De werkdoelen zijn gradueel opgebouwd, bewust beperkt gehouden en in observeerbaar leerlingengedrag geformuleerd
- De school ontwikkelde eigen leerlijnen voor de verschillende domeinen van Nederlands / taal en communicatie. Binnen het onderwijs type 1 zijn er verticaal gradueel opgebouwde leerlijnen voor aanvankelijk lezen, spelling, schrijven, luisteren en spreken. Binnen het onderwijs type 2 zijn de leerlijnen en de koppeling aan de ontwikkelingsdoelen die een breed aanbod garanderen, nog in ontwikkeling. Vrij recent zijn ook doelen voor maatschappelijk lezen opgesteld.
- Tijdens de voorbereiding van de activiteiten is er systematisch aandacht voor de horizontale samenhang met andere leergebieden.
- Het team voorziet in de voorbereiding van de groepswerkplannen (GWP) en de individuele werkplannen (IWP) differentiatievormen zoals contractwerk, co-teaching, carrouselwerking... Daarbij worden pedagogische eenheden zo nodig anders samengesteld. Deze differentiatie in subgroepen wordt sterk ondersteund door o.a. de paramedici.
- De paramedici ontwikkelden een zorgmodel waarbij het begeleidingstraject voor leerlingen met specifieke behoeftes in hun taalontwikkeling gefaseerd beschreven wordt. Dat laat toe om paramedici meer leerlinggericht in te zetten waardoor de effectiviteit van de geïndividualiseerde en remediërende tussenkomsten verhoogt.
- Ter ondersteuning van dit begeleidingstraject werd onder meer een groeilijn schrijfmotoriek en het logopedisch werkplan ontwikkeld. Deze zelfontwikkelde werkinstrumenten zijn sterk en worden vlot gehanteerd door de respectievelijke kinesitherapeuten en logopedisten.

- Binnen het onderwijs type 2 selecteert het team de vorm van communicatie die het best aansluit bij de mogelijkheden en behoeften van het kind. Er wordt expliciet gewerkt aan de transfer van de aangeleerde communicatievorm naar de thuisomgeving. Vooral in de leefklas is dit het sterkst merkbaar.
- Op schoolniveau zijn er afspraken om ontwikkelingsdoelen en subdoelen voor de domeinen spreken en luisteren gericht na te streven tijdens het onthaalmoment. De leraren integreren hierbij ook doelen van andere leergebieden zoals leren leren, sociaal-emotionele vorming en wereldoriëntatie.
- Bij de uitvoering van de taalactiviteiten gebruikt men een taalmethode specifiek voor het buitengewoon onderwijs. De school werkte deze methode verder uit met gerichte aandacht voor functionaliteit.
- Binnen het onderwijs type 1 is er een evenwicht in het aanbod spreken, luisteren en lees-en schrijfvoorwaarden.
- Kansen om de leerlingen te laten reflecteren binnen het schrijf- en spellingsonderwijs worden nog onvoldoende benut.
- Binnen het onderwijs type 2 stimuleren de activiteiten de maatschappelijke betrokkenheid en de interactiemogelijkheden van de leerlingen. Deze zijn gericht op het begrijpen en het gebruiken van gesproken en geschreven taal. Sterk hierbij zijn de functionele en ondersteunende toepassing van de specifieke methode voor lezen en schrijven om taalsystematiek waar te nemen en te verwerken.
- De meeste teamleden hanteren op een meestal correcte wijze het Standaardnederlands als omgangstaal met gerichte aandacht voor stemvolume en taalgebruik. Het welbevinden van de kinderen krijgt een voorname plaats in de dagelijkse praktijk.
- De evaluatie gebeurt meestal met schooleigen toetsen. Hierbij is de specifieke aandacht voor de bruikbaarheid van Nederlands / taal en communicatie eerder beperkt. De school maakt in beperkte mate gebruik van valide externe toetsen.
- De vorderingen van de leerlingen worden permanent en periodiek opgevolgd. De permanente opvolging gebeurt leerkrachtafhankelijk op basis van gerichte observaties.
- De periodieke opvolging gebeurt tijdens de tussentijdse- en eindklassenraden. Onder leiding van de orthopedagoge evalueren alle leerlingbetrokkenen kritisch de geselecteerde doelen en het leerproces. Het multidisciplinaire overleg resulteert in bijstellingen en het starten van een nieuwe cyclus van handelingsplanning.
- De verslagen van de klassenraden van het vorige en huidige schooljaar vormen de basis voor het rapporteren over de leervorderingen van hun kind naar de ouders. Het rapport bevat beschrijvingen over kennis en vaardigheden op basis van de geselecteerde doelen voor Nederlands of taal en communicatie. Over de attitudes wordt gerapporteerd in de vorm van een appreciatie door de leerkracht(en).

3.2 wereldoriëntatie

Voldoet

Motivering

- De school voldoet aan haar inspanningsverplichting voor wereldoriëntatie en aan de erkenningsvoorwaarde rond handelingsplanning.
- Voor wereldoriëntatie beslist de klassenraad om voor een bepaalde periode bij een leerling of leerlingengroep de passende doelen te selecteren, na te streven en zoveel mogelijk te bereiken.
- De school ontwikkelde een duidelijk en samen gedragen visie op wereldoriëntatie voor beide types.

- Een grondige analyse van de beginsituatie en de opvoedings- en onderwijsbehoefte van de leerling of groep in het kader van wereldoriëntatie is nog niet gebeurd. Het team brengt voor dit onderwijstype nog niet in kaart over welke vaardigheden, technieken en kennis de leerlingen al dan niet beschikken om zich zo zelfstandig mogelijk te begeven en te beredderen in de maatschappij.
- De groepswerkplannen voor wereldoriëntatie bevatten geselecteerde ontwikkelingsdoelen. Deze doelen zijn veeleer gekoppeld aan de geselecteerde thema's. Een relatie met een gerichte beginsituatieanalyse is er niet. Daarbij formuleert de klasleerkracht werkbare, observeerbare subdoelen op niveau van de groep. De geformuleerde doelen zijn haalbaar.
- De school plant voldoende onderwijstijd voor wereldoriëntatie. In de meeste groepen zijn huishoudelijke activiteiten geprogrammeerd. Actualiteit komt systematisch aan bod.
- De gradueel opgebouwde tijdsaders zijn afgesproken binnen uitgewerkte groeilijnen. Die maken deel uit van het groepswerkplan wereldoriëntatie.
- De groeilijnen voor ruimte zijn in ontwikkeling.
- De teamgroepen wereldoriëntatie ontwikkelen momenteel een overzichtelijk referentiekader en een typespecifieke graduele leerlijn. De ontwikkelingsdoelen worden gelinkt aan de andere leergebieden, het therapeutisch aanbod van de paramedici en de zorgvragen van de ouders. Afspraken over hiaten en overlappingsen bij het aanbieden van leerinhouden worden gemaakt op niveau van de thema's. Het breed uitwerken van deze thema's sluit aan bij de visie en de uitgangspunten van de ontwikkelingsdoelen.
- De uitvoering van de thema's kunnen nog aan werkelijkheidswaarde winnen. Zo wordt het aanbod wereldoriëntatie nog meer een middel om de omringende complexe wereld van de leerling, doorzichtig en toegankelijk te maken.
- De integratie van de schoolomgeving in het onderwijsaanbod krijgt een brede en sterke invulling.
- Binnen onderwijs type 1 wordt recentelijk het domein technologie vakspecifiek ingevuld. Lesfiches met hoofdzakelijk constructiespeelgoed missen nog de nodige inhoudelijke graduele opbouw. Leerlingen kunnen nog meer kansen geboden worden om te ontdekken, creatief te ontwerpen, te bouwen en te construeren in herkenbare technische contexten.
- Naargelang de leerkracht en het onderwijstype, worden diverse vormen van evalueren toegepast zoals: groepseigen toetsen, zelfevaluatie, evaluatie contractwerk, ...
- De leerkrachten evalueren per thema kennis en vaardigheden en noteren ook observaties in het groepswerkplan. Relevante evaluatiegegevens worden nog niet aangewend om een nieuwe zorgvraag voor een leerling te formuleren.
- De rapportering aan de ouders bevat overwegend informatie over het onderwijsaanbod. Er is aandacht voor de deelname van de leerling aan de activiteiten, voor de interesse en het enthousiasme van de leerling.
- Binnen het onderwijs type 2 rapporteren de leerkrachten de aangebrachte leerinhouden ook op hun toepasbaarheid en gebruik in verschillende situaties. Voor de jongste groepen en de leefklas wordt er vooral gerapporteerd over de zelfredzaamheid.

4. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of -variabelen levert het volgende op:

4.1 Professionalisering

4.1.1 Deskundigheidsbevordering

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning.

Motivering

- Het opstellen van het jaarlijks nascholingsplan beperkt zich tot een opsomming van de gevolgde vormen op niveau van de school, de leerkracht en de leerling. Dit zorgt ervoor dat de visie op deskundigheidsbevordering weinig geëxpliciteerd is. Daardoor zijn de doelen op middellange of lange termijn in relatie tot de onderwijskundige thema's nauwelijks te achterhalen.
- Het beleid moedigt de teamleden aan om individuele nascholingen te volgen. Het verband tussen de nascholingen en de schoolprioriteiten is voor de teamleden weinig transparant.
- De school heeft heel wat expertise opgebouwd over de leergebieden Nederlands / taal en communicatie en wiskunde. Binnen het team wordt deze expertise vooral op informele wijze gedeeld.
- De directie motiveert en ondersteunt teamleden om een bijkomende banaba-opleiding buitengewoon onderwijs te volgen.
- De school doet ook een beroep op andere scholen met specifieke expertise om de teamleden verder te bekwamen in diverse pedagogisch-didactische materies.
- De collectieve nascholingsmogelijkheden worden op niveau van de scholengemeenschap zinvol benut.
- De school heeft sterke interne specialisaties op paramedisch gebied die doelgerichte ondersteuning bieden zowel binnen als buiten de pedagogische eenheden.
- De personeelsvergadering start systematisch met een hospiteerbeurt bij een teamlid. Deze bezoeken verhogen de deskundigheid van de verschillende teamleden. Het delen van deze expertise is gestructureerd maar wordt onvoldoende aangewend om te leiden tot afspraken op schoolniveau.
- De hoge ontwikkelingsdynamiek van heel wat teamleden zorgt tijdens informele momenten voor waardevolle collegiale consultaties. Deze kunnen aan kracht winnen door ze te formaliseren in vaste overlegmomenten.
- De school maakt gebruik van de externe pedagogische begeleiding om trajecten op te starten. Zo liet de school zich dit schooljaar begeleiden bij het optimaliseren van de handelingsplanning voor wereldoriëntatie.

4.2 Curriculum

4.2.1 Onderwijsorganisatie

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning
- doeltreffendheid
- ontwikkeling.

Motivering

- De school stelt de pedagogische eenheden samen op basis van leeftijd en het talige ontwikkelingsniveau. Daarnaast houdt men ook rekening met de sociaal-emotionele en gedragsproblemen van de leerlingen.
- Elke pedagogische eenheid wordt ondersteund door een titularis en enkele vaste teamleden. De betrokken teamleden overleggen minstens wekelijks vrij informeel over de planning, de uitvoering en de evaluatie van de georganiseerde activiteiten.
- Het is gebruikelijk dat leerlingen jaarlijks doorschuiven naar de volgende pedagogische eenheid. De betrokken klasteams overleggen bij de aanvang van een nieuw schooljaar.
- De school zorgt voor een doelgerichte afstemming van de roosters van de groepsleerkrachten, paramedici en niet-groepsleerkrachten. De betrokkenen passen de roosters flexibel aan bij een wijziging van de groepssamenstelling.
- De formele overlegmomenten tijdens het schooljaar kunnen nog aan kracht winnen door ze te structureren en meer planmatig in te roosteren.
- Op de klassenraden worden de uurroosters afgesproken. De uurroosters zijn overzichtelijk opgesteld. Ze vermelden zowel de inhoud van de schoolopdracht als die van de kindgebonden uren.
- Het beleid verwacht van elk teamlid deelname aan een team- en een werkgroep. De teamgroepen komen op regelmatige basis samen en behandelen inhoudelijk thema's. De werkgroepen komen samen n.a.v. de voorbereiding van een feest of schoolactiviteit. De keuze voor de thema's van de teamgroepen is weinig transparant.
- De uurroosters en planningsdocumenten formuleren de inhoud en meestal als een leergebied. In de praktijk bieden de leerkrachten vaak een waardevolle thematische en projectmatige invulling aan.
- De leefklas heeft geen voltijdse groepsleerkracht zoals de overige pedagogische eenheden. De keuze voor meerdere begeleiders per dag is weinig bevorderlijk voor het emotioneel welbevinden van de leerlingen.
- Het aanbod wint aan efficiëntie en doeltreffendheid door de hergroepering van leerlingen voor diverse domeinen van Nederlands / taal en communicatie en wiskunde. Het opzetten van differentiatiegroepen leidt tot een afzonderlijk groepswerkplan. Zowel leerkrachten als paramedici zijn ingeschakeld in het leiden van deze groepen.
- De school beschikt over een sterke ontwikkelingsdynamiek. De directie neemt waardevolle initiatieven die de persoonlijke professionaliteit van de teamleden verhoogt. Verschillende leerkrachten volgen of volgden een banaba opleiding. Tal van nieuwe didactische werkvormen worden zinvol toegepast, zoals carrouselwerking, co-teaching, enz. ... Ze betekenen een meerwaarde in het bieden van onderwijs op maat.

4.3 Evaluatie

4.3.1 Evaluatiepraktijk

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning.

Motivering

- De school organiseert systematisch en doelgericht drie klassenraden per schooljaar. De instapklassenraad vertrekt vanuit de evaluaties en het synthesebeeld van het voorgaande schooljaar. Deze dragen bij tot de beeldvorming en opstellen van het individueel handelingsplan.
- De oriënteringsklassenraad evalueert na een half schooljaar de vooropgestelde doelen en het leerproces. De evaluatie is gericht op de totale persoonlijkheid met aandacht voor de verschillende ontwikkelingsaspecten en de leergebieden. Deze evaluaties leiden enkel voor de leergebieden Nederlands / taal en communicatie en wiskunde tot bijsturing in de handelingsplanning. Een nieuwe beginsituatie in het cyclisch proces van handelingsplanning leidt tot een betere afstemming van het onderwijs op maat van de leerling voor deze leergebieden.
- De eindklassenraad evalueert het proces en de resultaten van de handelingsplanning. Het leerlingvolgsysteem en de evaluatie binnen de handelingsplanning zijn rechtstreeks gekoppeld aan de rapportering voor de ouders.
- De orthopedagoge leidt de klassenraden doelgericht. De inbreng vanuit de diverse disciplines is inhoudelijk waardevol en relevant.
- Tijdens de diverse overlegmomenten is er ruime aandacht voor de leefwereld en de sociaal-emotionele problematiek van elk kind. Deze informele en formele overlegmomenten dragen bij tot de evaluatiepraktijk en werken ondersteunend voor de teamleden.
- De school maakt vooral gebruik van eigen toetsen en in mindere mate van genormeerde toetsen. Het is niet duidelijk of de eigen toetsen voldoende valide, betrouwbaar en doeltreffend zijn. De kinesitherapeuten en logopedisten brengen verslag uit over resultaten op basis van o.a. genormeerde testen.
- De school beheert de evaluatiegegevens digitaal. Dit verhoogt de efficiëntie van gegevensuitwisseling en laat een meer kwaliteitsvolle en multidisciplinaire evaluatie toe. De teamleden vinden vlot hun weg in het digitale systeem.
- Op schoolniveau zijn er afspraken rond het gebruik van de diverse evaluatievormen en de organisatorische procedures. Zo zijn er voor Nederlands / taal en communicatie sjablonen ontwikkeld waardoor de leerkrachten de leervorderingen permanent kunnen evalueren. De meeste leerkrachten passen de afspraken consequent toe. Het ontbreken van een uitgeschreven visie laat evenwel nog een ruime interpretatie van de afspraken toe.

5. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op:

- De directie, het kernteam en de teamgroepen maken meer en meer samen school. De directie creëert de nodige voorwaarden om tot een gelijkgerichte werking te komen. Het team werkt in een gestructureerde en ordevolle omgeving met expliciete aandacht voor het welbevinden van leerlingen, leerkrachten en paramedici. Deze manier van werken wordt door de leerkrachten en paramedici geapprecieerd.

- Het beleid heeft een kwaliteitsvol draaiboek ontwikkeld. Het draaiboek bevat een overzicht van de inhoudelijke en praktische activiteiten op het niveau van de school, de pedagogische eenheid en de leerlingen. Er zijn ook links naar de ouders, het preventief welzijnsbeleid en de werking van het kernteam.
- Het kernteam ondersteunt de directie. Samen creëren zij een draagvlak om de vastgelegde prioriteiten te realiseren. Het is onduidelijk hoe het kernteam prioriteiten selecteert vanuit de sterkte-zwakte-analyse. De analyse hanteert men niet om een beleidsplan op te stellen met doelen op middellange en lange termijn.
- Om de prioriteiten te realiseren en de visie waar te maken, stellen teamgroepen een planning op en ontwikkelen voorstellen. Ze houden een logboek bij waarin zij de evoluties en realisaties beschrijven. Het procesmatig verloop en de realisaties kunnen ook gevolgd worden op het intranet.
- De directie houdt de nodige gerichte druk aan om de visie te realiseren. Daarvoor organiseert zij op regelmatige basis functioneringsgesprekken. Deze leiden geregeld tot het formuleren van werkpunten op schoolniveau.
- Het onderwijs op deze school heeft de laatste jaren een sterke evolutie doorgemaakt. De school slaagde erin om de visie op handelingsplanning in de volledige schoolwerking te implementeren. Het thematisch onderwijs met gerichte aandacht voor functionaliteit en integratie in de maatschappij zijn de uitgangspunten van het pedagogisch project voor de beide aangeboden onderwijstypes.
- De visieontwikkeling is binnen de school een dynamisch gegeven. Zo ontwikkelde men een visie bij de opstart van de leefklas. Hierbij ging specifieke aandacht naar de kenmerken en de aanpak van de doelgroep, het klasklimaat en de accenten binnen het individueel handelingsplan.
- De personeelsvergaderingen verlopen doelgericht. Vooraf ontvangen de teamleden een agenda waarbij aandacht is voor inhoudelijke en praktische thema's. Er is ruimte voor eigen inbreng en de besluitvorming gebeurt gezamenlijk.
- De klassenraden verlopen doelgericht. Het CLB en thuisbegeleidingsdienst ondersteunen de geformuleerde besluiten als externe participanten.
- De school heeft een goed zicht op de kansen in het vervolgonderwijs. Teamleden hebben ook contacten met leerkrachten in verschillende scholen in de ruime omgeving waar hun leerlingen terechtkunnen. Leerlingen die het oriënteringsadvies van de school volgen, hebben een zeer hoge slaagkans in het vervolgonderwijs.
- Het systematisch en chronologisch verzamelen van de handelingsplannen, de rapporten en de leerlingendossiers op het intranet betekent een meerwaarde voor de school- en klaswerking.
- De school heeft veel aandacht voor het verhogen van de betrokkenheid en de tevredenheid van de ouders over de schoolwerking. Deze samenwerking toont zich o.a. in de doelenselectie waarbij rekening wordt gehouden met de verwachtingen van de ouders of in de preventieve zorg door weekschema's vooraf beschikbaar te maken of geregeld over de concrete klaswerking te rapporteren via de schoolwebsite, klasblog, foto's, klaskrant, huisbezoeken, enz.
- Het is niet duidelijk welke plannen de school heeft om op middellange of lange termijn de eigen kwaliteit verder te implementeren en te optimaliseren. Er zijn nog groeikansen om kwaliteitssystemen op klasniveau te verankeren en te borgen op schoolniveau.

6. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- De systematische aandacht voor de horizontale samenhang met de andere leergebieden bij de voorbereiding van de activiteiten Nederlands / taal en communicatie
- De brede selectie van ontwikkelingsdoelen type 2 uit de verschillende leergebieden met de vertaling naar werkdoelen in de leefklas
- De vele differentiatie- en werkvormen op maat van de leerling voor Nederlands / taal en communicatie

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- Inschakelen van externe expertise voor het ondersteunen van de schoolwerking
- De sterke ontwikkelingsdynamiek van het team
- De afstemming van de uurroosters tussen leerkrachten en paramedici
- De systematiek en de doelgerichtheid van de multidisciplinaire klassenraden
- Het digitaal beheer van de evaluatiegegevens

Wat betreft het algemeen beleid:

- Het ontwikkelen van een kwaliteitsvol draaiboek
- Het creëren van de nodige voorwaarden door de directie om gelijkgericht te handelen
- Aandacht voor de betrokkenheid en tevredenheid van de ouders

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- Vanuit de evaluatie een nieuwe zorgvraag en beginsituatie voor de leerling formuleren voor wereldoriëntatie. Vanuit een duidelijke behoeftebepaling op maat van de groep en de individuele leerling doelenselecties voor wereldoriëntatie maken.
- De werkelijkheidswaarde van de thema's wereldoriëntatie
- De ontwikkeling van de groeilijnen voor ruimte
- Het geringe gebruik van valide toetsen voor Nederlands / taal en communicatie

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- Een expliciete visie over nascholing in functie van de schoolprioriteiten
- De organisatie van de leefklas
- Structureren en planmatig inroosteren van de overlegmomenten op niveau van de klasteams

Wat betreft het algemeen beleid:

- Het ontwikkelen van een beleidsplan met doelen op middellange en lange termijn
- Het borgen op schoolniveau van de vele bestaande kwaliteitssystemen op niveau van de pedagogische eenheid

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- nihil

Wat betreft de regelgeving:

- nihil

7. ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning

GUNSTIG

voor alle structuuronderdelen.

8. REGELING VOOR HET VERVOLG

Nihil

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Jan Mestdagh

Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling:

Voor kennisname
Het bestuur of zijn gemandateerde

Naam: